

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Právní úprava pančování vína ve vybraných státech EU

Ing. Renáta Zahořáková

červenec 2015
studie 5.359

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Obsah:

Úvod.....	2
Česká republika.....	4
Francie.....	5
Itálie	6
Maďarsko	7
Německo	8
Rakousko.....	9
Závěr	11
Zdroje.....	12

Anotace

Práce představuje komparaci právní úpravy pančování vína ve vybraných státech Evropy. Zaměřuje se na popis právní úpravy pančování vína v jednotlivých státech a na zjištění, zda je pančování vína v daných zemích považováno za zločin či jiný typ protiprávního jednání. Součástí práce je také srovnání s právní úpravou v České republice.

Annotation

This study deals with the comparison of the regulations applicable to adulterated wines in selected European countries. It focuses on the description of the laws in each country, in particular, whether adulterated wine is a crime or any other type of infringement. The study also includes a comparison with the legislation applicable in the Czech Republic.

Úvod

Tato studie se zabývá srovnáním právní úpravy pančování vína ve vybraných evropských zemích. Výběr zemí vychází ze seznamu největších producentů vín Evropy¹ a z dostupných informací o zkušenostech zemí s danou problematikou, komparace se tak soustředí na právní úpravu dané problematiky ve Francii, Itálii, Maďarsku, Německu a Rakousku. Pro možnost srovnání byly zpracovány také informace o situaci v České republice. Jelikož je komparace zaměřena na členské státy Evropské unie, byly vyhledány také nejpodstatnější právní předpisy Evropské unie vztahující se k této problematice. Práce se soustředí jen na trestné činy, které se týkají samotné výroby a uvádění pančovaného vína na trh, nejsou zde popisovány obecnější trestné činy, které se týkají např. obecného ohrožení, neboť se nejedná o trestné činy specifické jen pro tuto problematiku a nastupují až pokud je pančované víno zdraví nebezpečné.

Téma pančovaného alkoholu je v České republice velkým tématem od září roku 2012, kdy vypukla tzv. metanolová aféra. Při pančování alkoholu byl tehdy použit metylalkohol z černého trhu, který způsobil smrt nebo trvalé následky několika desítkám lidí.

1 OIV: State of the Vitiviculture World Market, dostupné na: <http://www.oiv.int/oiv/info/enconjoncture>

V současné době je v centru zájmu pančování vína. „*Prezident Svazu vinařů České republiky Tibor Nyitray je nejhlasitějším kritikem, který s černým trhem v oboru bojuje. Pančování popisuje jako prostý proces, který zvládne kdekdo. „Pokud mám litr vína a chci z něho mít dva, tak doliju vodu. Pak to jen musím zahustit, protože ředěním se změní barva, chuť i obsah alkoholu, vysvětluje. Aby se vínu vrátil náznak jiskry, použije se syntetický glycerol.“ To je něco jako glutaman sodný v jídle. Ošálí chuťové buňky a zlepší každé pančované víno. „K výrobě vína vlastně víno není bezprostředně nutné. Stačí koncentrát z hroznů nebo ovocná šťáva, v krajním případě čirá voda a chemie.“²*

Problémem je poté dodání nové dávky alkoholu, který bývá často z černého trhu a může tak hrozit podobná situace, která u nás nastala v roce 2012, ve světě pančované víno již zabíjelo. V roce 1985 došlo v Rakousku k tzv. fridexové aféře, při které byl do vína přidáván diethylenglykol, což je toxická látka, obvykle používaná jako rozpouštědlo nebo jako součást nemrznoucích směsí. Takováto „vína“ naštěstí nikoho nezabila, způsobila však minimálně pětileté problémy celému rakouskému vinařství.³ Téměř ve stejnou dobu zabíjel metylalkohol obsažený ve víně v italské oblasti Piemont.⁴ Vedle snahy o zamezení daňových úniků je také toto důvodem pro změnu legislativy, která v je v současné době v České republice připravována.

Z pohledu Evropské unie je zde několik důležitých právních předpisů, které upravují trh s vínem, jde o:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin⁵,
- nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“)⁶,
- nařízení Komise (ES) č. 555/2008 ze dne 27. června 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008 o společné organizaci trhu s vínem, pokud jde o programy podpory, obchod se třetími zeměmi, produkční potenciál a kontroly v odvětví vína⁷,
- nařízení Rady (ES) č. 491/2009 ze dne 25. května 2009, kterým se mění nařízení (ES) 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“)⁸,
- nařízení Komise (ES) č. 606/2009 ze dne 10. července 2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o druhy výrobků z révy vinné, enologické postupy a omezení, která se na ně použijí⁹,

2 MOTÝL, Ivan. Lihová mafie se léčí vínem. Týden. 26.1.2015, s. 26. ISSN 1210-9940

3 Rakousko následně zavedlo nejpřísnější vinařský zákon světa, který pančování zakázal a rakouská vína jsou dnes opět považována za velmi kvalitní.

4 Jižní svah: Víno je zatím bezpečné, dostupné na: <http://www.jizni-svah.cz/2012/09/vino-je-zatim-bezpecne.html>

5 V českém jazyce dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32002R0178&from=CS>

6 V českém jazyce dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32007R1234&qid=1434112570706&from=EN>

7 V českém jazyce dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32008R0555&qid=1434113188063&from=EN>

8 V českém jazyce dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009R0491&qid=1434112322412&from=EN>, zrušil nařízení Rady č. 479/2008

9 V českém jazyce dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009R0606&qid=1434111348156&from=EN>

- nařízení Komise (ES) č. 607/2009 ze dne 14. července 2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o chráněná označení původu a zeměpisná označení, tradiční výrazy, označování a obchodní úpravu některých vinařských produktů¹⁰,
- nařízení Komise (ES) č. 1166/2009 ze dne 30. listopadu 2009, kterým se mění a opravuje nařízení Komise (ES) č. 606/2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o druhy výrobků z révy vinné, enologické postupy a omezení, která se na ně použijí¹¹.

Česká republika

V České republice danou problematiku upravuje zákon o vinařství (*Zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství*) platný od roku 2004. V něm jsou v § 16 upravena společná ustanovení pro označování produktu, je zde také v odst. 8 upraveno, co jako víno označováno být nemůže:

„Je zakázáno označovat jako víno

- (a) nápoje připravené ze zředěného hroznového moštu,*
- (b) nápoj vyrobený na území České republiky jiným postupem nebo užitím jiných konzervačních anebo přidaných látek, jež stanoví předpisy Evropské unie,*
- (c) alkoholický nápoj vyrobený alkoholovým kvašením výluhů z matolin,*
- (d) alkoholický nápoj vyrobený kvašením zředěných vinných kalů,*
- (e) směsi vína s alkoholickými nápoji vyrobenými z ovoce, sladu, medu, rostlin nebo jejich výluhů.“*

K problematice se váže také § 27 odst. 6:

„Je zakázáno uvádět do oběhu ke spotřebě alkoholické nápoje z vinných kalů, matolin a zahuštěných hroznových moštů zředěných vodou, s výjimkou nápojů podle zvláštního právního předpisu.“

Porušení těchto ustanovení je správním deliktem podle § 39:

„(1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako výrobce nebo jako osoba uvádějící produkt do oběhu dopustí správního deliktu tím, že

(...)

(g) poruší zákaz označovat jako víno nápoje uvedené v § 16 odst. 8,

(...)

(aa) uvede do oběhu produkt v rozporu s § 27 odst. 4,5 a 6,“

10 V české jazyce dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009R0607&qid=1434112834598&from=EN>

11 V českém jazyce dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009R1166&qid=1434113370887&from=EN>

V odstavci 6 jsou oba tyto správní delikty zařazeny pod písmenem c), za porušení tak bude uložena pokuta 5 000 000 Kč. Jak již bylo řečeno, v současné době pančování vína není trestným činem. Podle trestního zákoníku lze v tomto případě postupovat pouze z pohledu výroby nelegálního alkoholu jako neoprávněného podnikání, které je v trestním zákoníku upraveno v § 251:

„(1) Kdo neoprávněně ve větším rozsahu poskytuje služby nebo provozuje výrobní, obchodní nebo jiné podnikání, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.“

V současné době připravuje Ministerstvo zemědělství novelu zákona o vinařství, která má za cíl zlepšit situaci na trhu s vínem, především sudovým, u něž dochází k pančování. *„Novela má řešit neutěšenou situaci na trhu s prodejem sudového vína, která se stala předmětem velkého mediálního zájmu. Skutečností totiž je, že černý trh se sudovými víny v posledních letech dosáhl nebývalých rozměrů, společně s vazbou na problém daňových úniků a ztrát pro veřejné rozpočty a sudové víno se stalo jedním z nejvíce falšovaných zemědělských produktů. To ostatně dokazují i údaje Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI), která jen v roce 2014 zkontrolovala 471 vzorků sudového vína, z čehož 151 vzorků nevyhovovalo, tzn., každé třetí víno kontrolou neprošlo.“*¹²

Francie

Ve Francii je z hlediska trestných činů důležitým právním předpisem trestní zákoník (*Code pénal*)¹³, více podrobností přímo o pančování vína je k nalezení ve spotřebitelském zákoníku (*Code de la consommation*)¹⁴. Francouzský trestní zákoník v čl. 111-1 uvádí:

„Protiprávní jednání se dělí podle závažnosti na zločiny, přečiny nebo přestupky.“

Pančování vína je ve Francii považováno za přečin (*délit*). Přestupkem (*contravention*) je ve Francii například špatné parkování, přečinem je vedle pančování vína například krádež, diskriminace nebo zabití. Zločin (*crime*) je pak nejzávažnějším trestným činem, jako je vražda, teroristický čin nebo znásilnění. Rozdíl je také například v tom, které soudy případ projednávají, dále ve výši pokut a možnosti odnětí svobody. V případě přestupku není možné ve Francii uložit trest odnětí svobody.

12 eAgri: Vyjádření Ministerstva zemědělství k novele zákona o vinařství, dostupné na: <http://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2014-vyjadreni-ministerstva-zemedelstvi-k.html>

13 V originálním znění dostupné na: <http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006070719>

14 V originálním znění dostupné na: <http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006069565>

Při spáchání přečinu je možné uložit trest odnětí svobody, maximálně ale v délce od 2 měsíců do 10 let, v případě zločinu pak lze uložit trest odnětí svobody v délce trvání 15-30 let, případně doživotí.¹⁵

V případě pančování vína jde tedy podle spotřebitelského zákoníku o přečin, který je definován v čl. L213-1. V něm je řečeno, že každý, kdo bude klamat smluvní stranu nebo se o to pokusí, bude potrestán odnětím svobody až na 2 roky a pokutou 300 000 Eur.¹⁶ Týká se to klamání v povaze, typu, původu, vlastností, složení nebo obsahu prodávaných výrobků. Čl. L213-3 spotřebního zákoníku toto dále upravuje:

„I. Sankce stanovené v čl. L213-1 postihnou toho:

- 1. kdo falšuje potraviny určené k lidské nebo zvířecí spotřebě, nápoje, zemědělské a přírodní produkty, které mají být prodávány,*
- 2. kdo vystavuje, nabízí k prodeji nebo prodává potraviny určené k lidské nebo zvířecí spotřebě, nápoje, zemědělské nebo přírodní produkty, o kterých ví, že jsou falšované, zkažené nebo toxické,*

II. Sankce stanovené v článku L213-1 se zvýší na 7 let odnětí svobody a pokutu 750 000 Eur, pokud:

- 1. padělané nebo zkažené látky jsou škodlivé pro lidské zdraví nebo zdraví zvířat,*
- 2. přečiny uvedené v tomto článku byly spáchány prostřednictvím organizovaného gangu.“*

Pančování vína je tedy ve Francii přečinem, jak již ale bylo řečeno, význam se mírně liší od pojmu přečin v České republice¹⁷.

Itálie

V Itálii se dělení protiprávního jednání také liší od praxe v České republice, zde je protiprávním jednáním zločin (*delitti*) nebo přečin (*contravvenzioni*), pančování vína je považováno za zločin. Nejdůležitějším právním předpisem pro tuto problematiku je italský trestní zákoník (*Codice penale*)¹⁸ a předpisy pro předcházení podvodům při přípravě moštu, vína a octů, a jejich uvádění na trh vycházející z vyhlášky prezidenta republiky z roku 1965 (*D.P.R. 12 febbraio 1965, n. 162: Norme per la repressione delle frodi nella preparazione e nel commercio dei mosti, vini ed aceti*)¹⁹, Trestní zákoník v čl. 17 rozlišuje kategorie protiprávního jednání na základě možných sankcí:

15 Service-Public.fr: Quelles sont les différences entre une contravention, un délit et un crime, dostupné na: <http://vosdroits.service-public.fr/particuliers/F1157.xhtml>

16 Výše pokuty může být zvýšena přiměřeně k nelegálnímu zisku, max. o 10 % ročního celkového obratu za poslední 3 roky

17 V České republice existují 2 kategorie protiprávního jednání: trestné činy a přestupky, přičemž trestné činy se dělí na zločiny a přečiny. Přečin je tak trestným činem nedbalostním nebo úmyslným činem, u něhož je horní sazba odnětí svobody do pěti let. § 14 trestního zákoníku

18 V originálním znění dostupné na: <http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2014/10/30/codice-penale>

19 V originálním znění dostupné na: <http://www.ismea.it/flex/AppData/Redational/Normative/20000612000100065.pdf>

„Hlavní sankce stanovené pro zločiny jsou:

1. smrt²⁰,
2. doživotí,
3. odnětí svobody (*reclusione*)²¹,
4. pokuta (*la multa*)²².

Hlavní sankce stanovené pro přečiny jsou:

1. odnětí svobody (*arresto*)²³,
2. pokuta (*l'ammenda*)²⁴“

V čl. 19 tohoto zákona jsou uvedeny také dodatečné sankce. V případě zločinu jde například o zákaz výkonu povolání, zákaz výkonu veřejné funkce nebo ukončení pracovního poměru, v případě přečinu pak jde například o pozastavení výkonu povolání.

Pro právní kvalifikaci pančování alkoholu je důležitý především čl. 440 daného zákona týkající se falšování a padělání potravin:

„Kdokoliv, kdo poškodí nebo zfalšuje vodu nebo látky určené ke spotřebě dříve než jsou zpracovány a distribuovány, a toto poškození nebo zfalšování ohrožuje veřejné zdraví, bude potrestán odnětím svobody na 3 až 10 let.“

Podstatný je také čl. 586 tohoto zákona, který je součástí 12. části trestního zákoníku zabývající se trestnými činy proti osobě. V komentáři k tomuto zákoníku²⁵ je uvedeno, že se čl. 586 může použít v případě úmrtí více lidí v důsledku požití vína s příměsí nebezpečné látky, a tento trestný čin byl spáchán záměrně. Z daných částí zákona a na základě výše trestu odnětí svobody tak vyplývá, že pančování alkoholu je v Itálii považováno za zločin.

Maďarsko

V Maďarsku jsou otázky trestných činů zpraveny v trestním zákoníku (2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről)²⁶, přestupkům (*szabálysértésekről*) je pak věnován zákon o přestupcích (2012. évi II. törvény a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről)²⁷. Specifické otázky týkající se oblasti vína upravuje také maďarský vinařský zákon

20 Trest smrti byl zrušen v roce 1944

21 Čl. 23, trest odnětí svobody v délce trvání minimálně 15 dnů, maximálně 24 let.

22 Čl. 24: „Trest pokuty ukládá povinnost zaplatit státu částku ne menší než 50 Eur, maximálně 50 000 Eur.“

23 Čl. 25, trest odnětí svobody v délce trvání minimálně 5 dní, maximálně 3 roky.

24 Čl. 26: „Trest pokuty ukládá povinnost zaplatit státu částku ne menší než 20 Eur, maximálně 10 000 Eur.“

25 RONCO, M., ROMANO, B. Codice penale commentato. UTET Giuridica, 2012, s. 2713

26 V originálním znění dostupné na: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV

27 V originálním znění dostupné na: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200002.TV

(2004. évi XVIII. törvény a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról)²⁸. Pančování vína je v Maďarsku zařazeno mezi přečiny (*vétség*), z pohledu rozlišení zločinů (*büntett*) a přečinů je důležitý § 4 trestního zákoníku:

„Trestným činem je zločin nebo přečin. Zločin je úmyslným trestným činem, pro který tento zákon stanoví trest odnětí svobody nejméně 2 roky, ostatní jsou přečiny.“

Více informací je v již zmíněném vinařském zákoně. Zde se v § 20 odst. 2 hovoří přímo o pančování vína:

„Při výrobě vína je zakázáno používat látky nebo metody, které nejsou povoleny zákonem.“

Daná část zákona je pak dále upravována v § 25, který se týká uvádění výrobků na trh, konkrétně v odst. 4:

„Není povoleno uvádět na trh:

- a) vinné výrobky, které nesplňují požadavky dané právními předpisy Evropské unie a tímto zákonem,*
- b) vadné, shnilé či zdravotně závadné vinné produkty nebo produkty uvedené v § 20 odst. 2, vyrobené užitím nepřípustných látek nebo metod,“*

Ze zákona také vyplývá, že trestem za takovéto nedodržení bude pokuta, konkrétně je stanovena v § 51 vinařského zákona, kde jsou stanoveny podmínky pro uložení pokuty pro zajištění ochrany kvality vín. Pokud je na trh uveden vinný výrobek, který nesplňuje požadované podmínky kvality, danou charakteristiku nápoje a povolené metody výroby uvedené v § 24 a 25, je uložena pokuta. Výše této pokuty je závislá na závažnosti pochybení a míře zhoršení kvality výrobku, činí nejméně 50 000 forintů, maximálně 3 000 forintů na 1 litr nekvalitního vinného produktu uvedeného na trh. Pokuta je vyplácena na účet úřadu pro víno (*borászati hatóság*).

Německo

V Německu jsou základní otázky týkající se vinařství, vín a vinných nápojů řešeny ve vinařském zákoně z roku 1994 (*Weingesetz*)²⁹ a nařízení o kontrole vína (*Wein-Überwachungsverordnung*)³⁰. Z hlediska definic protiprávního jednání je důležitý také německý trestní zákoník (*Strafgesetzbuch*)³¹, který v § 12 definuje rozdíl mezi zločiny (*Verbrechen*) a přečiny (*Vergehen*), přičemž pančování vína je v Německu bráno jako přečin:

28 V originálním znění dostupné na: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0400018.TV

29 V originálním znění dostupné na: http://www.gesetze-im-internet.de/weing_1994/BJNR146710994.html

30 V originálním znění dostupné na: http://www.gesetze-im-internet.de/wein_v_1995/BJNR065500995.html

31 V originálním znění dostupné na: <http://www.gesetze-im-internet.de/stgb/BJNR001270871.html>

„(1) Zločiny jsou protiprávní činy, při jejichž spáchání hrozí trest odnětí svobody nejméně na dobu 1 roku.

(2) Přečiny jsou protiprávní činy, které jsou postižitelné peněžitou sankcí nebo menším trestem odnětí svobody.“

Tresty jsou ve vinařském zákoně uvedeny v § 48, 49 a 50. V tomto případě je důležitý především § 48 odst. 1 a odst. 3:

„(1) Trest odnětí svobody až na tři roky nebo peněžitý trest bude uložen každému, kdo:

1. uvádí na trh, dováží, vyváží, používá, skladuje nebo dopravuje produkty nebo nápoje, které mohou být zaměňovány s vínem a není uveden v tomto zákoně v § 49 číslo 1,2,3,4,5 nebo 6 nebo v § 50 odst. 2 číslo 1 nebo 6 až 10,

(...)

(3) Ve zvlášť závažných případech může být trest odnětí svobody v délce od 6 měsíců do 5 let. Zvlášť závažným případem nastává, pokud pachatel prostřednictvím aktů uvedených v odst. 1 ohrozil zdraví velkého počtu osob, existuje nebezpečí smrti nebo vážného poškození zdraví nebo těla.“

Trest za vážné poškození zdraví je uveden také v již zmíněném trestním zákoníku, konkrétně v § 224, kde je definováno těžké ublížení na zdraví také jako zranění způsobené podáním jedu nebo jiné škodlivé látky, za které podle tohoto ustanovení hrozí trest odnětí svobody od šesti měsíců do deseti let, v méně závažných případech od tří měsíců do pěti let.

Na základě výše trestu definovaného jak v trestním zákoníku, tak ve vinařském zákoně lze tedy usoudit, že pančování vína je v Německu posuzováno jako přečin.

Rakousko

V Rakousku je situace také mírně odlišná od situace v České republice z důvodu odlišné právní úpravy protiprávního jednání, pančování vína je však i zde považováno za přečin (*Vergehen*). „Pokud jde o protiprávní jednání porušující normy trestního práva, rozlišuje § 17 trestního zákona zločiny (*Verbrechen*) a přečiny (*Vergehen*).“³² Rakouský trestní zákon (*Strafgesetzbuch – StGB 1991*)³³ upravuje obecné otázky protiprávního jednání a definuje pojmy zločin a přečin:

„(1) Zločiny jsou úmyslné trestné činy, za které hrozí trest odnětí svobody na doživotí nebo nejméně na 3 roky.

(2) Všechny ostatní trestné činy jsou přestupky.“

32 Práce PI 5.323

33 V originálním znění dostupné na: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10002296>

Pro méně závažná protiprávní jednání je zde platný federální zákon o správním trestání (*Verwaltungsstrafgesetz – VStG 1991*)³⁴. Zde je v § 10 uvedeno:

„(1) Povaha a výše trestu se řídí zvláštními předpisy, není-li v tomto federálním zákoně stanoveno jinak.

(2) Není-li pro správní delikt, zejména při porušení místních policejních předpisů, pevně stanoven žádný zvláštní trest, je možné udělit pokutu až do výše 218 Eur nebo trest odnětí svobody až na dva týdny.“

Konkrétní tresty jsou tedy stanoveny v jednotlivých zákonech, které upravují danou problematiku. V tomto případě se jedná o federální zákon o uvádění vína a ovocného vína na trh, tzv. vinařský zákon (*Weingesetz 2009*)³⁵, jehož 4. část je věnována sankcím. V 1. oddílu této části zákona jsou upraveny tresty pro případ spáchání trestných činů, v 2. oddílu pak tresty pro případ správních deliktů týkajících se dané problematiky.

Pro posouzení, zda je v rakouské právní úpravě pančování vína posuzováno jako trestný čin či správní delikt, je třeba nejprve toto protiprávní jednání definovat. § 17 vinařského zákona se týká náhražek vína a vína padělaného:

„(1) Náhražka vína je ve smyslu tohoto federálního zákona alkoholický nápoj (s nejméně 5 % obj. skutečného obsahu alkoholu), který si lze vychutnat jako víno a které má podobné vlastnosti (vzhled, chuť a vůně) jako víno.

(2) Padělané víno je ve smyslu tohoto federálního zákona nápoj, u něhož je pravděpodobné, že ho může průměrný spotřebitel zaměňovat s vínem.

(3) Bez ohledu na pravděpodobnost záměny s vínem, za padělané víno je v každém případě považován nápoj, který byl vyroben:

- 1. s přidáním umělých přísad (tzv. Kunstwein³⁶)*
- 2. smícháním vína s Kunstwein*
- 3. ze zbytků po přípravě vína či brandy (například z pokrutin, kalů nebo lihovarských výpalků),*
- 4. ze sušeného ovoce.“*

V § 18 odst. 1, věta 4 jsou pak upraveny přímo výrobky, které na trh nesmí být uváděny, mezi nimi i výrobky definované v § 17 odst. 2 a 3. Z hlediska posouzení tohoto protiprávního jednání tak vyplývá, že pančování vína je v Rakousku přečinem, v § 57 odst. 1 vinařského zákona je uvedeno:

34 V originálním znění dostupné na: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10005770>

35 V originálním znění dostupné na: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20006524&ShowPrintPreview=True>

36 Tzv. umělé víno, alkoholický nápoj podobný vínu, dostupné na: http://www.wein-plus.eu/de/Kunstwein_3.0.1547.html

„Ten, kdo:

1. uvádí na trh nevhodné výrobky podle § 18 odst. 1, věta 1, 2, 3 nebo 4,

(...)

bude potrestán, není-li čin trestný podle jiného ustanovení s přísnějším trestem, odnětím svobody až na šest měsíců nebo pokutou až do výše 360 násobku denního příjmu.“

V prvotní definici zločinu a přečinu z trestního zákoníku bylo uvedeno, že zločinem je trestný čin, u kterého hrozí trest nejméně 3 roky, zde hrozí 6 měsíců, jedná se tak o přečin.

Závěr

Cílem této studie byla komparace právní úpravy pančování vína ve vybraných zemích Evropské unie, které představují výběr z největších evropských producentů vína a států, které problematiku pančování vína museli řešit z důvodu zdravotních následků obyvatel, konkrétně se jedná o Francii, Itálii, Německo, Rakousko a Maďarsko. Záměrem práce bylo zjistit, zda je v daných zemích pančování vína považováno za zločin či jiný typ protiprávního jednání. Z výsledků šetření vyplývá, že ve většině vybraných zemích je pančování vína posuzováno jako přečin, zločinem je tato činnost pouze v Itálii.

Stát	Typ protiprávního jednání ³⁷
Česká republika	Správní delikt
Francie	Přečin
Itálie	Zločin
Maďarsko	Přečin
Německo	Přečin
Rakousko	Přečin

37 Jak již bylo zmíněno v konkrétních kapitolách, obsah pojmů je mírně odlišný než v České republice

Zdroje

eAgri: Vyjádření Ministerstva zemědělství k novele zákona o vinařství, dostupné na: http://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2014_vyjadreni-ministerstva-zemedelstvi-k.html

Jižní svah: Víno je zatím bezpečné, dostupné na: <http://www.jizni-svah.cz/2012/09/vino-je-zatim-bezpecne.html>

MOTÝL, Ivan. Lihová mafie se léčí vínem. Týden. 26.1.2015, s. 26. ISSN 1210-9940

OIV: State of the Vitiviniculture World Market, dostupné na: <http://www.oiv.int/oiv/info/enconjoncture>

Práce Parlamentního institutu, č. 5.323

Právní předpisy v jednotlivých zemích a právní předpisy ES

RONCO, M., ROMANO, B. Codice penale commentato. UTET Giuridica, 2012, s. 2713, dostupné na: http://www.wein-plus.eu/de/Kunstwein_3.0.1547.html

Service-Public.fr: Quelles sont les différences entre une contravention, un délit et un crime, dostupné na: <http://vosdroits.service-public.fr/particuliers/F1157.xhtml>

Wein-Plus.eu: Kunstwein, dostupné na: http://www.wein-plus.eu/de/Kunstwein_3.0.1547.html